

ALBÜM-KİTAP

MİMAR A.KEMALİDİN

(1870-1927)

Editör: Dr. Nurten ÇETİN

T.Ü.KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI

Mimar Kemaleddin

Albüm- Kitap

T.Ü.Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

Yayın No: 299

ISBN: 978-975-374-348-8

Şubat-2023

Grafik tasarım: Enver Şengül

Baskı: T.Ü. Matbaası

Kapak Fotoğrafı:
İmparatorluktan Cumhuriyet'e
Mimar Kemalettin 1870-1927...s.1

(Albümde kullanılan görsellerin yer aldığı eserlerin
tam künyeleri kaynakçada verilmiştir)

İnceleyiciler:
Doç.Dr. Semiha Kartal
Doç.Dr. Filiz Umaroğulları

Resim: Etem Çalışkan

MİMAR A.KEMALİDİN

(1870-1927)

Mimar Kemaleddin, Tarihî Dönüm Noktalarında Bir Yaşam..., s.9

Mimar A.Kemaleddin

ÖNSÖZ

Değerli Okurlar,

Edirne, tarih boyunca birçok devlet adamının, bilim insanının ve sanatçının doğduğu, yetiştiği veya ilhamını aldığı yer olarak bilinir. Fatih Sultan Mehmet, Edirne'de doğmuş, burada yetişmiş ve İstanbul'u fetheden “güzel” ordusunu buradan hareket ettirmiştir. Yine “Türk Da Vinci” olarak bilinen İlhan Koman, Edirne'nin evladı olarak dünya sanatına benzersiz eserler bırakmıştır. Mimar Sinan, Doğu mimarisinin tartışmasız en muhteşem eserini Edirne'de inşa etmiştir. Ali Kuşçu'lar, Levnî'ler, Ahmed Paşa'lar ya burada doğmuş ya da buranın ilham pınarlarından yudumlamıştır.

Batılıların “İkinci Sinan” olarak nitelendirdiği, Ulusal Mimari Akımı'nın kurucusu, akademisyen, Osmanlı Mimar ve Mühendisler Cemiyeti'nin kurucularından Mimar Kemaleddin de Edirne'de soluklanmış, bu kadim şehrin her zerresini iliklerine kadar hissetmiş, tarihimizin fazilet abidelerinden birisidir.

Benzersiz mimarisinin yanı sıra Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı ve Balkan göçlerinin acı hatıralarının en büyük tanıklarından biri olan ve daha sonra -belki de Mimar Kemaleddin'in de isteyeceği gibi- bir eğitim yuvasına dönen Tarihî Edirne Gar Binası, bu mümtaz şahsiyetin eseridir.

Geçmişte Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi, ardından Trakya Üniversitesi Rektörlüğü olarak kullanılan Tarihî Gar Binası, bugün Türkiye'nin en “güzel” Güzel Sanatlar Fakültesi olarak hizmet vermektedir. Güzel Sanatlar Fakültemiz ve içerisinde bulunduğu Karaağaç Yerleşkesi; birisi yakın zamanda açılacak üç müze, bir sanat koleksiyonu, bir anıt ve doğal yapısı ile adeta ilham kaynağı olarak Mimar Kemaleddin'in mirasını korumakta ve yüceltmektedir.

Tarihî Edirne Gar Binası'nın yanı sıra Ticaret Lisesi/Terakki Kız Mektebinin de mimarı olan Mimar Kemaleddin'in unutulmaz mirasına sahip çıkarak bizlere aktaran Üniversitemiz Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Prof. Dr. Nurten Çetin ve ile eserin ortaya çıkmasına katkı sağlayan herkese teşekkür ederim.

Mimar Kemaleddin'in maddi ve manevi mirasının gelecek nesillere aktarılmasına kılavuzluk edecek bu eserin siz değerli okurlarımız için de rehber olmasını temenni ediyor, bu mümtaz şahsiyeti rahmet ve minnetle anıyorum.

*Prof. Dr. Erhan TABAKOĞLU
Trakya Üniversitesi Rektörü*